

אלגברה ב' - גיליון תרגילי בית 6

הפולינום המינימלי וההעתקה המשוכללת

תאריך הגשה: 25.05.2021

תרגיל 1. עבור פולינום מתוקן $p \in \mathbb{F}[x]$ נכתוב

$$p(x) = \sum_{i=0}^n c_i x^i$$

כאשר $c_n = 1$, ונגדיר את **המטריצה המלווה של p על ידי**

$$C(p) := \begin{pmatrix} 0 & 0 & \cdots & 0 & -c_0 \\ 1 & 0 & \cdots & 0 & -c_1 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & -c_2 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 & -c_{n-1} \end{pmatrix} \in M_n(\mathbb{F})$$

נתון כי עבור $p \in \mathbb{F}[x]$ הפולינומים האופייני והמינימלי של $C(p)$ שווים ל- p (הוכחה לכך מופיעה ברשימות תרגול).⁽⁷⁾

1. הראו שהתנאים הבאים שקולים עבור $A \in M_n(\mathbb{F})$.
מותר להניח כי $\mathbb{F}$ סגור אלגברית, למרות שזה לא נחוץ.

(i) A דומה ל- $C(p_A)$.

(ii) הפולינום האופייני של A שווה לפולינום המינימלי שלה.

(iii) יש וקטור $v \in \mathbb{F}^n$ ציקלי עבור A , במובן ש- $(v, Av, \dots, A^{n-1}v)$ בסיס של V .

2. עבור $T \in \text{End}_{\mathbb{F}}(V)$ ו- $v \in V$ נגדיר את **הפולינום המינימלי של T ביחס ל- v** להיות הפולינום המתוקן $m_{T,v}$ מהמעלה הנמוכה ביותר עבורו $m_{T,v}(T)(v) = 0$.
הראו כי $\deg_{\mathbb{F}} m_{T,v} \geq k$ אם ורק אם

$$(v, Tv, \dots, T^{k-1}v)$$

בלתי-תלויה לינארית.

3. מטריצה מהצורה

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & \cdots & 0 & -c_0 \\ 1 & 0 & \cdots & 0 & -c_1 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & -c_2 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 & -c_{n-1} \end{pmatrix} \in M_n(\mathbb{F})$$

נקראת **בלוק רציונלי**. מטריצת בלוקים שכל בלוקיה הם בלוקים רציונליים נקראת **מטריצה רציונלית קנונית**.

תהי $T \in \text{End}_{\mathbb{F}}(V)$ עבור $\mathbb{F}$ סגור אלגברית. הראו שקיים בסיס B של V עבורו $[T]_B$ מטריצה רציונלית קנונית.

רמז: השתמשו בבסיס ז'ורדן כדי לבנות תת-מרחבים מהצורה

$$\text{Span}(v, Av, \dots, A^{n-1}v)$$

וכך ש- V הוא הסכום הישר שלהם.

תרגיל 2. עבור $T \in \text{Hom}_{\mathbb{F}}(V, W)$ נגדיר

$$\begin{aligned} T^t: W^* &\rightarrow V^* \\ f &\mapsto f \circ T \end{aligned}$$

1. הראו כי עבור $T \in \text{End}_{\mathbb{F}}(V)$ מתקיים $T^t \sim T$.
2. הראו כי עבור $A \in M_n(\mathbb{F})$ מתקיים $L_A^t \sim L_{A^t}$ וגם $L_A^t \sim R_A$ ו- $R_A^t \sim L_A$. הסיקו כי מתקיים $L_A \sim L_{A^t} \sim R_A \sim R_{A^t}$.